

GÁZSZOLGÁLTATÁSI SZÜNET

Tájékoztatjuk Tisztelt Fogyasztóinkat, hogy az FGSZ Zrt.

2012. október 10. 8 óra és 2012. október 12. 10 óra közötti időszakban (3 nap)

Apátfalva, Királyhegyes, Köveg, Magyarcsanak, Makó, Nagylak, Földeák, Óföldeák, Maroslele, **Kiszombor**, Klárafalva, Kübekháza, Ferencszállás településeket érintően az üzemeltetésében lévő földgázszállító rendszeren gázszolgáltatási szünettel járó karbantartási munkát végez.

Kérjük Önöket, hogy a veszélyhelyzet megelőzése és a szolgáltatás zavartalan újraindítása érdekében ebben az időszakban szíveskedjenek a gázmérő előtti főcsapot zárva tartani és a gázvételezést szüneteltetni.

Köszönjük türelmüket és megértésüket.

Ha további kérdéseire szeretne választ kapni vagy hibát szeretne bejelenteni, hívja diszpécser szolgálatunkat a nap 24 órájában!

06 80 440 141 és 06 80 820 141

Égáz-Dégáz
FÖLDGÁZELOSZTÓ
GDF SVEZ

ŐSZI LOMTALANÍTÁS

A Csonrád Megyei Településtisztasági Kft. értesíti Kiszombor lakosságát, hogy

2012. november 10-én (szombat)

LOMTALANÍTÁST VÉGEZ A KÖZSÉG TERÜLETÉN.

A lomtalanítás zavartalan lebonyolítása érdekében kérjük, hogy az elszállításra szánt lomot az adott ürítési napon legkésőbb reggel 6:00 óráig helyezték ki az ingatlanok elé úgy, hogy az a közlekedést ne akadályozza.

A gyűjtés szelektív módon történik, ezért lehetőség szerint kérjük a papír, a műanyag, a fém illetve vegyes lom hulladékot elkülönítve előkészíteni.

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lomtalanítás kizárólag a lomok elszállítására szolgál (pl. nagyobb méretű berendezési tárgy, bútor, ágybetét, háztartási berendezés és készülék, rongy, edény, eszköz, ablaküveg stb.). A később kihelyezett hulladékok, valamint az építkezési törmelékek, komposztálható hulladékok, állati trágyák, veszélyesnek minősülő hulladékok (pl. akkumulátorok, vegyszerek) elszállítása nem áll módunkban.

Lomtalanítással kapcsolatos információ a 06 62 425 231-es telefonszámon kérhető.

Csongrád Megyei Településtisztasági Kft.

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

A képviselő-testület üléseiről röviden

Az előző újságszám megjelenése óta kétszer, júniusban és augusztusban tartott soros ülést a település képviselő-testülete. Júliusban a munkaterv szerint nem üléseznek a képviselők.

A június 26-án, a hónap utolsó keddjén tartott ülésen elhangzottakról az alábbiakban tájékoztatjuk olvasóinkat röviden:

Első napirendben a polgármester tájékoztatta a képviselőket az előző ülés óta eltelt időszak eseményeiről, munkáiról.

A törvényi előírásoknak megfelelően az általános iskola és az óvoda a tanév, nevelési év lezárását követően meghatározott szempontok szerinti tartalommal összeállított terjedelmes, írásos beszámolót nyújtott be a képviselő-testületnek. Az írásos anyagokat az intézményvezetők szóban is kiegészítették, a felmerülő kérdéseket megválaszolták.

A testületi ülés az EESZI két intézményegységének, a gyermekjóléti szolgálat és a bölcsőde szakmai programjának elfogadásával folytatódott.

Következő napirendben a benyújtott előterjesztéseket tárgyalták meg képviselőink.

2012. március 27-ei ülésen a kiszombori Posta tájékoztatót adott a szolgáltatói tevékenységéről, melynek során a képviselő-testület kezdeményezte, hogy a lakossági igényekre figyelemmel a helyi postahivatal a szombati nyitva tartás idején is teljes körű postai szolgáltatással álljon az ügyfelek rendelkezésére. A Magyar Posta Zrt. Szegedi Területi Igazgatósága levélben tájékoztatta a képviselő-testületet, hogy 2012. július 1-jétől a szombati napokon is teljeskörű postai szolgáltatást nyújt. A heti nyitvatartási ideje: H.-P. 8:00-16:00, Szo.: 8:00-12:00, V.: zárva.

Augusztusi soros ülését 28-án, kedden tartotta a képviselő-testület. Állandó napirenddel, a polgármesteri jelentéssel kezdődött az ülés, melyben hagyományosan az előző ülés óta eltelt időszakról adott tájékoztatót Szegvári Ernőné polgármester.

Az államháztartásról szóló törvény értelmében az önkormányzat gazdálkodásának első félévi teljesítéséről a polgármesternek szeptember 15-éig kell tájékoztatnia a képviselő-testületet.

Az önkormányzat tárgyévi bevételeit 53,77 %-ra, a tárgyévi kiadásait 53,2 %-ra teljesítette.

Az iparűzési adó bevétel 800.000 Ft-tal, gépjárműadó-bevétel 1.000.000 Ft-tal kevesebb mint 2011 első félévében. Az adóbevételek alacsony teljesítésének oka, hogy jelentős adóhátralékkal rendelkeznek az adózók, melynek behajtásáról folyamatos intézkedés történik.

Az önkormányzat az önhibájukon kívül hátrányos helyzetben lévő önkormányzatok 2012. évi támogatására benyújtott pályázaton 13.407.000,- Ft támogatást nyert.

Kiszombornak hitelállománya nincs! Az intézmények zavartalan működésének feltétele, hogy az önhibájukon kívül hátrányos helyzetben lévő önkormányzatok 2012. évi támogatására második alkalommal benyújtandó pályázat is kedvező elbírálásban részesüljön, illetve a tervezett adóbevételek beszédre kerüljenek.

A képviselő-testület Kiszombor Nagyközség Önkormányzata 2012. évi költségvetése első félévi teljesítéséről szóló tájékoztatót elfogadta.

A társulási formában működtetett intézmények 2012 első félévi költségvetésének teljesítését is megtárgyalták és elfogadták képviselőink.

Kedves Olvasó! A képviselő-testületi ülések előterjesztési, ill. az ülések jegyzőkönyvei olvashatók a falu honlapján, a www.kiszombor.hu önkormányzat menüpontja alatt az előterjesztések, ill. jegyzőkönyvek almenük alatt.

Csak egy kis odafigyelés kellene

Az utóbbi időben nagy mennyiségű kommunális hulladék és építési törmelék jelent meg a településközi utak mentén (pincedombi, porgányi, kerektoi részek, a temető mögötti utakon). Azon felül, hogy az illegális személtlerakások rettentően rontják a település képét, veszélyesek is. Nem feledkezhetünk meg arról sem, hogy elszállítása súlyos adóforintokba kerül. Mindannyiunk érdeke az lenne, hogy ilyen pluszfeladatokra ne költünk a település pénzét.

Felhívjuk figyelmüket, hogy a település önkormányzata által biztosított HULLADÉKUDVAR INGYEN BEFOGADJA a lakosság hulladékát. Figyeljünk oda környezetünkre, akadályozzuk meg, hogy illegális személtlerakóhelyek rondítsák a falut!

Apróságnak tűnhet, de egyre zavaróbb a falut ellepő, eldobált cigarettacsikok mennyisége. Kérjük, mindenki nagyobb odafigyelését! A csik is szemét, ne dobják el az utcán, vagy ne hagyják, hogy mások ezt tegyék.

Kérjük figyelmüket, együttműködésüket, hogy mindig tiszta, kellemes kép fogadja a helyieket és vendégeket egyaránt!

Önkormányzat

IN MEMORIAM

Szeptember 13-án vettünk végső búcsút szeretett, megbecsült tanítónőnkől, **Nagy Józsefné Vezér Angyalka** nénitől. Tisztelettel és nagy szeretettel emlékezünk rá az alábbi sorokkal:

Azt mondják, minél közelebbi hozzátartozónkat veszítjük el, annál nehezebb a búcsú. Ma, a kiszombori tantestület nagy családja is gyászol, hiszen egy megbecsült, köztisztelőben álló kollégánkat veszítettük el, gyászoljuk.

Nekünk, akik itt állunk megadatott, hogy e tartalmas szép élet részesei voltunk: tanítványként és kollégaként.

A szép remények 1947-ben kezdődtek, amikor pedagógus lett, s egy évvel később Kiszomboron kezdett tanítani. Fiatalon nem jelentett gondot, hogy Ladányba kellett kijárnia a gyerekekhez. A testnevelés szak elvégzése után bővebb ismeretekkel folytatta pedagógus munkáját. 1970-től Monostoriné Gitka nénivel dolgozott iskolaotthonban.

Magam is tanúsíthatom, hogy egyike volt azoknak, akiknek életét a család -, a hivatás, a hivatás és a család töltötte be. Fiatalként szerettünk vele együtt tanítani, hiszen beszélgetéseink során mindig tudott megoldást nyújtani nehéz pedagógiai helyzetünkre.

A szünetben, ügyeletben, tanáriban magánbeszélgetéseinkben derűs, kellemes jelenség volt. Viccelődtünk, gyereket neveltünk, főztünk, fogyókúráztunk, ahogy az lenni szokott nőknél egymás között. Ekkor újra bebizonyosodott, mennyire szereti fiát és lányát, valahogy minden történetbe finoman beleszötte őket, s így egy kis betekintést engedett otthoni életükbe is.

Legutolsó párja Engedi Zsuzsi volt, aki nehéz szívvel engedte el nyugdíjba, de ekkor többszörös nagymamaként másutt volt rá szükség.

Attól, hogy 1991-től otthon tevékenykedett nem szakadtunk el egymástól. Életét átszötte az iskola, a tanítás, a családok szolgálata. Ezer nyugdíjas év sem törölheti ki ezeket az érzéseket, szerencsések lehettek unokái, hogy ők ebből az áldásból sokat kaphattak.

Drága Angyalka néni!

Ha tudnánk, hogy találkozásaink közül melyik lesz az utolsó, bizonyára eggyel többször köszönnénk el a másiktól, búcsúzáskor mélyebb volna az ölelés.

Néhány hónapja, amikor a nappalokban ültem és fényképeket nézegettünk, még nem tudtam, hogy ez lesz az utolsó. Lelkesen mutattad, melyiken ki található, mi lett vele. A diákokra pontosan emlékeztél, némelyikük sorsát egészen jelen ideig el tudtad mondani. Ahogy meséltél, újra felcsillant a szemed, hiszen iskoláról, tanításról volt szó. Ugyanezt az örömet láttam rajtad, amikor 2 éve végignéztük a felújított alsó tagozat épületét, tantermeit. Külön jól esett, hogy úgy tudtál örülni, mint az aktív kollégák. Érdeklődtél az újdonságok iránt, s derűs optimizmussal bíztál a jövőben, a gyerekekben, bennünk, pedagógusokban...

Az éves nyugdíjas pedagógustalálkozóra szinte mindig elsőként érkeztetek: „Amíg bírunk, jövőnk!” – mondtátok. Tavaly volt az első alkalom, ami nélküled zajlott. Bízunk, reméltük, hogy átmeneti a probléma, hátha megadatik még egy kis idő veled...

Azt mondják, vannak nevek, amelyek viselőjük miatt lesznek kedvesek számunkra. A tied valóban ilyen. Személyedhez mi kötődik? Szerénység, jóindulat, derű, türelem, segítőkészség, hátad mögött összefogott kéz, lassú, kiszámított léptek, mosoly és a jellegzetes „é” betűs kiejtés...

Így őrzünk meg Téged!

Drága Angyalka néni, nyugodj békében, Isten veled!

Szabóné Vigh Erzsébet

CSATORNÁZÁSI HÍREK

Gravitációs és nyomás alatti vezetékek szállítják majd a szennyvizet

Kiszomboron a szennyvízberuházás előrehaladásával párhuzamosan hamarosan elkezdődnek a házi bekötési munkák. Attól függően, hogy milyen erő mozgatja a vizeket a csatornában, gravitációs, nyomás alatti és vákuum alatti csatornákat különböztethetünk meg. Ezek közül a műszaki megoldások közül Makón és a társult településeken a két biztonságosabbat: a gravitációs és nyomás alatti módszert alkalmazzák.

A **gravitációs csatornában** a szennyvíz a gravitációs erő hatására a lejtés irányában mozog. Ennek a technológiának az előnye, hogy a rendszer használata egyszerűbb. Hátránya, hogy a megfelelő lejtés biztosítására mélyebb munkaárkot kell biztosítani, ami bizonyos földtani és beépítési viszonyok mellett nem vagy csak jelentős anyagi ráfordítással lehetséges. A folyós homok altalaj miatt ez a probléma a jellemző az érintett településeken is.

A **nyomás alatti csatornahálózat** a vízvezetékhalózatra emlékeztet, csak benne éppen fordított irányban - nem egy központi helyről a fogyasztók felé, hanem a fogyasztóktól egy centrum, a tisztítótelep felé - halad a víz, amit a szennyvíz keletkezési helyén, telkenként szivattyúval nyomnak a gyűjtővezetékbe. Ennek a működtetéséhez tehát külső energiaforrás szükséges, viszont a magassági kötöttségektől mentes a vonalvezetése, és a kisebb csőkeresztmetszet pedig előny a kivitelezésnél. Ezt a technológiát több évtizeddel ezelőtt kezdték alkalmazni, és több mint 100 000 háztartásban működik már Magyarországon is.

Az európai uniós pályázat előírásai szerint a tervezőknek műszaki, pénzügyi és geotechnikai szempontból optimális rendszert kellett tervezniük, ez volt a pályázat pozitív elbírálásának egyik fontos feltétele. A 2006-ban elkészült terveknek megfelelően Makó és Térsége szennyvízprojekt hat településen 298 km gravitációs szennyvízcsatorna és 59 km nyomás alatti gyűjtőcsatorna készül.

Érdekeltségi hozzájárulás rendeltetése és megosztása

A társulati tagok által fizetett érdekeltiségi hozzájárulás ingatlanonként, azaz háztartásonként fizetendő, funkciója az, hogy a fizetendő önrészt részben fedezve segítse elő az egész projekt megvalósítását. Tehát a hozzájárulás nem a házi bekötőcsatorna ellenértéke, hanem a teljes műszaki tartalomhoz való hozzájárulás, mely százalékban kifejezve a projekt elszámolható költségének 9,46%-át fedezi.

Természetét illetően az érdekeltiségi hozzájárulás átalány, ingatlanonként azonos összegű; mértéke teljes mértékben független tehát attól, hogy az adott bekötés mögött milyen költségű műszaki megoldás áll.

A nyomás alatti szennyvízelvezetés sajátosságai

Az ingatlan bekötéséhez egy műanyag gyűjtőaknát (a továbbiakban házi szennyvízbeemelő) kell beépíteni, amelyben egy automatikus működésű szivattyú van elhelyezve. Az aknában összegyűlő szennyvizet ez pumpálja be

az utcai közcsatornába. A szivattyú ki-bekapcsolását a szennyvíz szintje szabályozza, energiaellátása az ingatlan villamoshálózatáról történik. Az akna elhelyezése az ingatlan tulajdonosának igénye szerint történhet, lehetőleg a telekhatártól 1 m-re.

Az aknát és a szivattyút a közbeszerzéssel kiválasztott kivitelező biztosítja, ennek költségét az érdekeltségi hozzájárulás tartalmazza. Az ingatlantulajdonosokat terheli viszont a szivattyú áramellátásának biztosítása, az esetleg szükséges elektromos teljesítménybővítés költsége.

- az elektromos teljesítménybővítés szabványos kialakítású mérőóra szekrény esetén **32 A-ig díjmentes**. (A szivattyú energia igénye max. 1.300 W, egy átlagos vasalóhoz hasonló, ezért általános esetben bővítésre nincs szükség.)

A szivattyú működésének áramdíja a tapasztalatok szerint évi 2400 Ft a szokásos napi 3-4 perces működés mellett. Az áram használatával kapcsolatban felmerülő költségek a szolgáltató által kezdeményezett, a csatornadíjból adott, fogyasztással arányos kompenzáció útján fognak a fogyasztóknak megérkezni.

A szivattyú várható élettartama 10 év, a garanciális időszak 5 év. Amennyiben a készülék – rendeltetésszerű használat mellett - elromlik és nem javítható, a Vízmű saját költségén kicseréli. Áramszünet esetén a belső gravitációs hálózat víztároló képessége áthidaló szerepet tölt be, ugyanakkor a vízhasználatot az ésszerűség keretei között korlátozni kell. Üzemzavar esetén a berendezés hangjelzést ad.

Csatornahasználati szabályok

Fontos, hogy a csatorna használatakor maradéktalanul betartsuk azokat a szabályokat, melyek a házi beemelő és gravitációs elvezetés esetén egyaránt érvényesek, hiszen az egész csatornahálózat és szennyvíztisztító telep megfelelő működését, a természeti környezetünk fenntarthatóságát garantálják. A csatornahasználati útmutatót későbbiekben a Makói Vízmű egy kiadvány formájában adja közre, és egyben kéri az abban foglaltak betartását a lakosságtól.

Osztatlan közös tulajdon: egy ingatlanra egy szennyvízcsatorna-bekötés jár

A szennyvízcsatorna építéskor – elsősorban az osztatlan közös tulajdonban lévő ingatlanoknál – többször felvetődött, az utcán haladó gerincvezeték-ről ingatlanonként hány bekötés valósul meg.

Elsőként nézzük meg a kérdés pénzügyi oldalát, vagyis az érdekeltségi hozzájárulás mértékét. Ezt az összeget fizetik az egyes háztartások azért, hogy számukra is elérhető legyen a szennyvízszolgáltatás. Ezzel megvásárolják a szükséges csatornázási infrastruktúrát, vagyis a gerincvezeték rájuk eső részét és a gerincvezeték-bekötést az ingatlanra, valamint a szükséges szennyvíztisztító-kapacitást, amely feldolgozza, tisztítja a keletkező szennyvizet. Az érdekeltségi hozzájárulás tehát arra szolgál, hogy az európai uniós támogatással és az önkormányzatok által fizetett önrésszel együtt az egész beruházás megvalósulhasson, ebből fakadóan összege egy adott településen azonos minden érintett háztartás számára, független a konkrét alkalmazott műszaki megoldástól és annak költségétől. A lakástakarékpénztári-megtakarítás fennmaradó része szolgál az ingatlanon belüli házi csatorna megvalósítására, ennek költsége azonban ingatlanonként és háztartásonként természetesen eltérő mértékű, hiszen más és más lehet a műszaki környezet pl.: energia és vízvezetékek elhelyezkedése, a lakóház távolsága az utcafronttól, a talaj tulajdonságai stb.

Ingatlanonként egy bekötés

A csatorna beruházás műszaki megvalósítási tervei úgy készültek, hogy egy ingatlanra – függetlenül attól, ott milyen tulajdonviszonyok állnak fenn – egy gerincvezeték-bekötés jut. Ezt a szennyvízcsatornák tervezésére vonatkozó jogszabályok írják elő, azokból következik tehát az alkalmazott műszaki megoldás is.

Sok osztatlan közös tulajdonban álló háztartás önálló gáz, illetve villanyáram-bekötéssel rendelkezik, s a csatorna létesítéskor az érintettek hasonló megoldást várnak a kivitelezőtől. A vízre és a csatornára vonatkozó szabályok azonban teljesen eltérnek az energiaszolgáltatásra vonatkozóktól. A víz és a csatorna ugyanis – elsősorban egészségügyi okokból – kötelezően igénybe veendő szolgáltatások, vagyis nem lehet kizárni belőlük az adott háztartást, míg az energiafogyasztásból igen. Ebből következően az energiahálózatot úgy kell kiépíteni, hogy az háztartásonként is szakaszolható legyen – a csatorna esetében a jogi szabályozásból fakadóan erre nincs szükség. A műszaki megoldásokat tehát ehhez a helyzethez is igazítani kell, hiszen az is ésszerűtlen, valójában megoldhatatlan lenne, ha pl. 5 lakásból álló ingatlanról 5 szennyvízcsatorna kivezetés készülne.

Megegyezés nélkül nem megy

Osztatlan közös tulajdon esetén a házi bekötések műszakilag és pénzügyileg legésszerűbb megoldását az érintett tulajdonosoknak kell együttesen kialakítani. A jogi helyzetből fakadóan az ingatlanon belüli saját szennyvízvezetékek is közös tulajdonba kerülnek, így természetes, ha az érintettek megfelelő arányban és méltányosan elosztva viselik a kivitelezési költségeket. A megegyezés hiánya azonban nem indokolhatja az ingatlanon lévő háztartások külön-külön bekötését a gerincvezetékbe, hiszen ez sok esetben műszakilag sem

valósítható meg, másfelől az ilyen megoldások az egy lakásra jutó építési és a későbbiek során az üzemeltetési, fenntartási költség megemelkedésével járna. A jó megoldás – vagyis a házi csatornák célszerű és ésszerű megvalósítása tehát az osztatlan közös tulajdonban lévő ingatlan használóin, érintett háztartásain múlik. Ennek a munkának az elvégzéséhez választhatnak kivitelezőt a több mint 30 minősített akkreditált vállalkozó közül, míg a közterületen kiépülő közművek esetében a kivitelező, illetve az üzemeltető, a Makó Térségi Víziközmű Kft. minden szükséges műszaki feltételt biztosít a csatornarendszer megfelelő működéséhez.

ÓVODAI HÍREK

Kedves Szülők, kedves Kiszomboriak! **Óvodánk ismét PET palack- és papírgyűjtési akcióban vesz részt.**

A bármilyen méretű, tiszta, laposra taposott műanyag palackokat az ovi udvarán található gyűjtőkben, a papírhulladékot pedig az óvoda udvarán az e célra kijelölt helyen lehet majd elhelyezni

2012. október 1-től október 24-ig.

A bevétel mellett célunk; a környezet tehermentesítése és a gyermekek környezettudatos magatartásának formálása. **Kérjük, segítsenek a gyűjtésben!**

Ezúton szeretnénk megköszönni azoknak a kedves anyukáknak és egy nagytestvérnek a fáradozását, akik az óvoda udvarának szebbé tételével (gereblyezés, seprés, fűnyírás stb.) segítették a minél rendezettebb évkezdést.

EESZI-HÍREK

Idősek Klubja

Kedves kiszombori lakos, miért ülne otthon egyedül várva, hogy valaki meglátogassa? Közösségben a kedvenc tv sorozatát vagy sportműsorát is szórakoztatóbb nézni, de még a kávézás, az ebéd is jobban esik, ha nem egyedül, hanem családi légkörben fogyasztja el.

Térjen be hozzánk egy jó beszélgetésre! Látogassa meg a Területi Gondozási Központ Idősek Klubját!

A klubot igénybe vehetik az időskorúak, továbbá átmeneti vagy rendszeres szociális járadékban, rokkantsági nyugdíjban, rokkantsági járadékban részesülő nagykorú lakosok.

A Klub nyújtotta programok és szolgáltatások:

- ebédeltetési lehetőség
- kirándulások
- szervezett közös programok
- jeles napokról megemlékezés, névnap, születésnap köszöntő

A Klubtagok által ingyenesen igénybe vehető szolgáltatások:

- családi légkör, kényelmes pihenés
- beszélgetések, kártyázás, társasjáték
- napi- és hetilapok, rádió, tv, videó
- népdalkör, kézimunka
- segítség hivatalos ügyintézésben
- egészségmegőrző előadások
- vérnyomás-, és vércukorszintmérés
- ülőtorna

2012. SZEPTEMBER 17 NAPJÁTÓL PROGRAMJAINK

17.(HÉTFŐ)	10 ÓRA	TORNA, VÉRNYOMÁS,- VÉRCUKOR, TESTSÚLYMÉRÉS
18.(KEDD)	14 ÓRA	„NÓTÁFA,” NÉPDALKÖR
19.(SZERDA)	10 ÓRA	PROGRAMFAL KÉPEKBEN
20.(CSÜTÖRTÖK)	10 ÓRA	TORNA
21.(PÉNTEK)	10 ÓRA	ZENEHALLGATÁS RÉGI IDŐK ZENÉJE
24.(HÉTFŐ)	10 ÓRA	TORNA, VÉRNYOMÁS,- VÉRCUKOR, TESTSÚLYMÉRÉS
25.(KEDD)	14 ÓRA	„FÜRGELÁBAK,” PRÓBA
26.(SZERDA)	10 ÓRA	KÉZMŰVESKEDÉS „NAPRAFORGÓ”-KÉSZÍTÉS
27.(CSÜTÖRTÖK)	10 ÓRA	TORNA
28.(PÉNTEK)	10 ÓRA	„TALLÓZÁS” ÚJSÁGCIKKEKBŐL

2012. OKTÓBERI PROGRAMOK

1.(HÉTFŐ)	10 ÓRA	TORNA, VÉRNYOMÁS,- VÉRCUKOR, TESTSÚLYMÉRÉS
2.(KEDD)	14 ÓRA	KATOLIKUS IMAÓRA

3.(SZERDA)	14 ÓRA	„FÜRGELÁBAK” PRÓBA
4.(CSÜTÖRTÖK)	10 ÓRA	TORNA
5.(PÉNTEK)	14 ÓRA	MEGEMLÉKEZÉS AZ ARADI VÉRTANÚKRA
8.(HÉTFŐ)	10 ÓRA	TORNA, VÉRNYOMÁS,- VÉRCUKOR, TESTSÚLYMÉRÉS
9.(KEDD)	14 ÓRA	„NÓTAFÁ” DALKÖR
10.(SZERDA)	14 ÓRA	VISSZATEKINTÉS DVD-RŐL: BUSÓJÁRÁS
11.(CSÜTÖRTÖK)	10 ÓRA	TORNA
12.(PÉNTEK)	14 ÓRA	IDŐSEK VILÁGNAPJA ÜNNEPSÉG AZ ADY ENDRE MŰVELŐDÉSI HÁZBAN
15.(HÉTFŐ)	10 ÓRA	TORNA, VÉRNYOMÁS,- VÉRCUKOR, TESTSÚLYMÉRÉS
16.(KEDD)	14 ÓRA	„NÓTAFÁ” NÉPDALKÖR
17.(SZERDA)	10 ÓRA	A JÁTÉK LENDÜLETBE HOZ: „ELMENTEM A PIACRA”
18.(CSÜTÖRTÖK)	10 ÓRA	TORNA
19.(PÉNTEK)	10 ÓRA	AZ 1956-OS FORRADALOM ÉS SZABADSÁGHARCRA EMLÉKEZÜNK
24.(SZERDA)	14 ÓRA	„NÓTAFÁ” NÉPDALKÖR
25.(CSÜTÖRTÖK)	10 ÓRA	TORNA
26.(PÉNTEK)	10 ÓRA	RECEPTKLUB„PAPAGÁJ SZELET„, SÜTÉS
27.(SZOMBAT)	10 ÓRA	TÖKLÁMPÁSKÉSZÍTÉS
29.(HÉTFŐ)	10 ÓRA	TORNA, VÉRNYOMÁS,- VÉRCUKOR, TESTSÚLYMÉRÉS
30.(KEDD)	14 ÓRA	„FÜRGELÁBAK” PRÓBA
31.(SZERDA)	10 ÓRA	FILMNÉZÉS „MICI NÉNI KÉT ÉLETE”

Az elmúlt időszak sikeres összefüggései közül a MINDENKI NÉV-és SZÜLETÉSNAPJÁNAK megünneplése négy és fél órás önfeledt jókedvet és szórakozást jelentett - a megjelent klubtagjaink véleménye szerint. A résztvevők egymást saját készítésű házi süteményeikkel vendégelték meg. Nagy sikert aratott élőzenére a közös ének és tánc.

2012. szeptemberben 5-én került sor a gondozási központban a hagyománnyá vált SZÜRETI VIGADALOMRA. A szüret velejárója a jókedv, nótázás és a közös étkezés, melynek keretében szabadtéri bográcsos főzés volt. Az előkészületekben kedves klubtagjaink segítettek, az asztalok megteltek finom süteményekkel, köszönet érte minden kedves vendégünknek!

Időben előre tekintve egy meghívással fordulunk Kiszombor Nagyközség nyugdíjas lakosaihoz. 1991 óta október 1. az IDŐSEK VILÁGNAPJA. Hívjuk és várjuk egy közös délutánra az Ady Endre Művelődési Házban megrendezésre kerülő ünnepségre október 12-én.

idősek klubja dolgozói

Játszóház

Az idei nyáron ismét megszervezte az EESZI Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat a játszóházat. Augusztus három hetében, kedden és csütörtökön délelőtti tartottunk játékos foglalkozásokat az érdeklődő alsó évfolyamos gyerekeknek, melyhez pár fiatal is segítséget nyújtott.

Programjaink a következők voltak:

- Ismerkedő délelőtti, játékos feladatokkal
- Lovaglás a Szalay tanyán
- Vályogos körüli séta és csapatvetélkedő
- Elsősegélynap
- Süteménykészítés és díszítés
- Kreatív, kézügyességet fejlesztő délelőtti

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik segítséget nyújtottak a játszóház megszervezésében.

Reméljük, hogy tartalmas, vidám és emlékezetes napokat szereztünk a részt vevő gyerekeknek.

Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat

Védőnői levél

A méhnyakrák és condiloma elleni védőoltás

A méhnyakrák súlyos betegség, későn felfedezve gyakran gyógyíthatatlan, halálhoz vezet. Kialakulásáért 99 %-ban a Humán Papilloma Vírus (HPV) a felelős, mely az egyik leggyakoribb szexuális úton terjedő kórokozó.

Kiszombor Nagyközség Önkormányzata 2012-2013 tanévben is térítésmentesen biztosítja a településen élő, illetve a Dózsa György Általános Iskolába járó 13 éves lányok számára a Humán Papilloma Vírus elleni védőoltást. A lebonyolítást az Önkormányzat helyi rendeletben (14/2010.(VII. 7.) KNÖT rendelete) szabályozza.

A lakosság számára a kedvezményeikről a gyógyszerárban, valamint a Védőnői Szolgálatnál érdeklődhetnek.

Anyatejes Világnap 2012

Miért jó a szoptatás és az anyatej?

- Az anyatej mindig kéznél van, nem kell melegíteni, elkészíteni.
- Összetétele igazodik a gyermek igényeihez, nincs rossz anyatej.
- Vitamin, ásványi anyag és immunglobulin tartalma erősíti a csecsemők gyenge immunrendszerét. Néhány krónikus betegség és allergia kisebb eséllyel alakul ki később.
- Ingyen van.
- A bőrkontaktus által erősíti a kötődést anya és gyermeke között.
- Védő hatásai az anyára nézve is előnyösek, pl. csökkenti a mellrák kockázatát.

Az idei évben is köszöntöttük azokat az édesanyákat, akik tartósan tudták anyatejjel táplálni gyermeküket. Sokan elfogadták a meghívásunkat, és egy kellemes délelőttöt töltöttünk együtt. Íme néhány pillanat az összejövetelről.

Köszönöm szponzorainknak a támogatást!

Támogatóink voltak: Kiszombor Nagyközség Önkormányzata, Kiszombori Cukrászüzem – Juhász Kálmán, Szalmáné Horváth Márta, Gábor Zsuzsa, Anonim.

Kozma Anikó védőnő

A KISZOMBORI NYÁRI FESZTIVÁL RÓL

Itt van az ősz, itt van újra, mondja a vers, ami azt is jelenti, hogy véget ért az idei Kiszombori Nyári Fesztivál. Szeptember 8-án zárult az a rendezvénysorozat, melyet idén második alkalommal rendeztek úgy a szervezők, hogy közösen összehangolták azt, segítették egymást, és egységesen hirdették, vitték hírét minél távolabb. A közös gondolkodást, közös munkát - a tavalyihoz hasonlóan - a település önkormányzata kezdeményezte és hirdetését, megjelenését, egyben az önálló programok sikerét támogatta.

A forró, száraz nyarunk részben segítette, részben nehezítette a rendezvényszervezők dolgát, melyről néhány gondolatban beszámolnak az alábbi sorokban. Kérem, olvassák végig és tisztelettel, köszönettel gondoljanak a megvalósítók nem kis munkájára, hisz értünk, a faluért, annak jó híréért tették. Köszönjük!

Tűzugrás

A kiszombori nyár első nagyrendezvénye

Joggal mondhatjuk már, hogy a tűzugrás nagyrendezvény. Kilencedik éve jeles nap a kiszombori naptárakban. Ennyi idő arra is elég, hogy az esemény híre messzire is eljusson. Ezt nagyban segítette, hogy tavaly, 2011-ben több száz néptáncos lépett színpadra, akik a környező településekről vagy határmenti falvakból jöttek.

Nem volt ez másként idén sem. A Kiss Mária Hortensia Honismereti Kör és Kiszombor Nagyközség Önkormányzata közös szervezésében a hagyományos kézműves foglalkozások mellett idén nyolc néptáncscsoport, ill. a helyi táncosok és kórusok gazdagították a programot. Vendégül láttunk a határainkon túlról vingaiakat, nagyszentmiklósiakat és magyarvalkóiakat (RO). Érkezett hagyományőrző csoport Mohácsról és a környékünkéről, Csanádpalotáról, Makóról, Földeákról.

A helyieket az ifjú néptáncosok csoportja az Ördögbocskor és a már nem annyira ifjú Egy húron pendülünk képviselték. Az acélhangú férfikar és a Nótafa szépkorúak kórusa pedig Kiszombor énekhangbéli és bátorságbéli tehetségét mutatták be.

A nap, az est csúcspontja a tűzgyújtás és a tűzugrás volt este kilenc órától. A rendezvény helyszínéül szolgáló tér, a főtér egész nap tele volt emberekkel, kiszomboriakkal és vendégekkel egyaránt. Nagyon meghitt, barátságos és családi hangulatú volt az idei tűzugrás a borpincével, a kézművesekkel az óriási sátorban és az esti hatalmas tűzzel, amit nem kis ugrásokkal lehetett leküzdeni, hogy még egy évig csak jó történjen velünk.

Köszönjük mindenki segítségét, részvételét. Jövőre is maradjon mindenki ben lendület, hogy újra megszervezhessük a tűzugrást. Naptáraikba máris jelölhetik, 2013. június 24-én Szent Iván-éji tűzugrás.

Nagy Lőrinc, a honismereti kör titkára

Zenés Nyári Esték

Hobo: Tudod, hogy nincs bocsánat

1922 nyarat töltötte Kiszomboron az ifjú József Attila, melynek nyoma verseiben és a falu emlékezetében is megmaradt.

2012-ben, 90 évvel később a „Kiszomborért” Alapítvány Kuratóriumának tagjai úgy gondolták, hogy megemlékeznek jeles költőnkéről, és egy rendezvénnel tisztelegnek emléke, munkássága előtt.

A magyar irodalom kiemelkedő alakja kortárs művészüket, zenészüket, énekesüket, előadónkat, Földesi Lászlót is meghihette, és hosszú évek óta tart irodalmi, zenés esteket a költő tiszteletére. Talán be sem kell mutatni őt, a hazai zenei élet egyik ikonját, Földesi Lászlót, azaz HOBÓ-t. Az alapítvány felkérte, hogy a kiszombori évfordulón egy előadással emlékezzünk József Attilára. HOBÓ a szívélyes meghívást nem utasíthatta el, hisz 300. fellépésére kapott egyúttal felkérést, és neki is megtetszett az időpont, a hely és jubileumának véletlen egybeesése. Július 1-jén, egy igazán forró nyári napon lépett a művelődési ház színpadára a 67 éves művész, aki úgy tűnik kortalan. Ugyanaz a hang, ugyanaz az arc és jellegzetes szakáll, ugyanaz a mozgás köszönt vissza a színpadról, mint 15-20 vagy éppen 25 éve. Teljes átéléssel és megható őszinteséggel adta elő háromszázadszor a Tudod, hogy nincs bocsánat című műsorát. Méltóságteljes és döbrent csend, mosoly és könny váltogatták egymást a nézőtérben. A teljes teltház előadás vendégei – ha lehetett volna, dupla teltház is – meghatározó élményt kaptak, volt aki többedszerre, volt aki először.

HOBÓ a fellépést nagyon barátságos feltételekkel vállalta, amiért köszönettel tartozunk.

Endrész Erzsébet a kuratórium elnöke

Kukoricaszemegető

Kiszombori Kukorica-útvesztő Fesztivál

Az idei nyár is számos színes programot kínált nekünk, kiszomboriaknak és az idelátogatóknak. Az egyik legmeghatározóbb, legvonzóbb rendezvény volt a Kukorica-útvesztő Fesztivál. Immár 4. éve, hogy a Kiss Mária Hortensia Honismereti Kör tagjai, pártolói megálmodják és megvalósítják az aktuális figurát, melyen a kalandvágyó látogató barangolhat. Az útvesztő vidám közösségi program, mely összehozza a barátokat, régi osztálytársakat, munkatársakat, rokonokat. Nemcsak hazánk fiai jönnek el nagyközségünkbe, hanem határon túli kíváncsiságok is. Hogy miért is szeretnek kukoricázni az emberek? A szíves vendéglátás, a tengernyi program és a hangulat varázsa miatt. Szemezzünk együtt, hogy mi mindent kínált a 2012-es „Rotunda évének” titulált kiszombori Kukorica-útvesztő Fesztivál!

Hétvégenként a Csepkó Gábor vezette lovas kocsival vágta ki, vagy Takács Tibor és Szőnyi Rudolf segítségével lehetősége volt bérelt biciklivel kerekéznie a tengeribe vágyónak. Ha megéhezett, harapnivalót, kemencében sült lángost - amely készítésének lelke, irányítója Szikszai Zsuzsi volt-, főtt kukoricát, zsíros kenyeret is kaphatott a szorgos kezű nénikéktől. Ha a kedves vendégnek kedve tartotta, akkor népi játékokat is kipróbálhatott. Volt diótörő, no de nem Csajkovszkijtől, hanem Németh Jancsától, Kenyeres Sanyitól és Balázs Zolittól: célba dobás rongylabdával, gólyalábas és még jó néhány készségfejlesztő játék. Ha a magasba vágyott valaki, akkor felmehetett a vadászlesre, és kitérte előtte az útvesztő. Badics Mátyás tervezte meg a 4, 5 km-es útvesztőt, s majd a Kiss Mária Hortensia Honismereti Kör tagjai és pártolói gondos munkával elővarázsolták a kukoricatáblából azt. Az öthetes fesztivál bővelkedett programban. Már az első hétvégén középkori lovagok érkeztek hozzánk. Mivel az idei Kukorica- útvesztő Fesztivál mottója, figurája településünk egyik ékszere, a Rotunda volt, ez meghatározta, hogy egy alkalommal „középkori vendégeket” fogadjunk. Hiszen mindannyian tudjuk, hogy körtemplomunk a XIII. században épült, mely Európa-szerte híres építmény.

A második szombati programot egyszerűen csak tanyás napként határozták meg a szervezők. Mezőgazdasági gépeket csodálhattunk meg, sőt kipróbálhattuk azokat, valamint háziállatokat is simogathattunk.

A harmadik hétvégén az útvesztő „csak” barangolást kínált, mert a Községi Napunk óriási tömegeket vonzott Zombor szívébe, hiszen népszerű zenekarok, énekesek, táncosok rajongói lepték el a főteret.

A Maros Kara Tíz tagjai, valamint egy solymász madaraival emelte az útvesztő színvonalát. Ezt a napot ősmagyarossá tették a szervezők.

A kézműves-foglalkozásokat kedvelő látogatóknak is kedveztek a Kiss Mária Hortensia Honismereti Kör tagjai. Az utolsó hétvégén Tenczerné Kasza Mária, Majorosné László Edit és Szalma László segített nekünk. Moldován Orsolya és Szalmáné Mártika az egy hónap alatt többször is hennázással, arcfestéssel gazdagította a programokat. Évről évre újul a kínálat palettája. 2012-ben megjelent a Hortensia Kártya, mellyel a kiszombori lakosoknak kedveztek. A kártyatulajdonos kedvezményes adománybelépővel bolyonghatott az útvesztőben. Szintén újdonság volt, hogy egy szerény összegért, 100 jó magyar forintért tombolat vehetett a látogató. Csehné Marika néni és

Maszarovitsné Erzsike néni a honismereti kör tagjaitól, valamint adakozó kedvű barátoktól, támogatóktól gyűjtött össze kisebb-nagyobb ajándékokat a látogatók nagy örömére. Nyisztor Benjámink munkái is nagyon népszerűek voltak. Igazi remekműveket alkotott a természet egyik kincséből. Fába véste Kiszombor két nevezetes épületét (a Rotundát és a Rónay-kastélyt), valamint elkészítette nagyközségünk címerét és a benne szereplő bölényt. Nem csak a gyerekek ragadtak ceruzát, hogy az igényes alkotásokat papírra vessék, „satírozzák”, s ezáltal emléket állítsanak a 2012-es Kukorica útvesztő- Fesztiválnak. Néhány perc erejéig mi, felnőttek is újra részesei lehettünk az alkotás, rajzolás örömének.

A fesztivál zárónapja előtti szombaton újabb meglepetéssel álltak elő a szervezők. A születésnapjukat ünneplők, valamint a Zsuzsanna vagy Tiborc nevű látogatók ingyen vághattak bele a kalandba, a kukorica-útvesztőbe. Szaszáék pedig egy frissítő nedűvel kedveskedtek az ünnepelteknek.

Külön köszönöm a hortensiásoknak, hogy minden évben játékos formában bővítik tudásunkat Kiszomborral kapcsolatban. Pár perc olvasás után, mely történelmi ismertetőt az útvesztő hirdetőtábláin találhattunk, kicsit megismerhettük településünk múltját, jelenét. Honismereti kvíz (totó) segítségével adhattunk számot a frissen szerzett tudásunkról, melyet minden esetben valamilyen ajándékkal jutalmaztak. Az idén Schererné Makra Hajnalkának és Endrész Erzsébetnek köszönjük a furfangos kérdéseket. A kalandozókat megörökítő fotók Moldován Attila, pártoló tagunk jóvoltából kerültek fel az utveszto.com honlapunkra. A Facebookon pedig Endrész Erzsébet tájékoztatta a legújabb fejleményekről a látogatókat.

A szervezés sok-sok munkája Endrész Erzsébet, Balázs Zoltán és Nagy Lőrinc vállán nyugodott. Az útvesztő őre, szinte állandó résztvevője volt Balázs Tibi barátunk, valamint Luca, no, meg Bátor, a kutya. Balázs Ferinek és Baranyi Sanyi bácsinak köszönjük a finom pörkölteket.

A nyár legtikasztóbb napjait tették emlékezetessé a fesztivál szervezői. 2012. július 14- 2012. augusztus 12. között sokan megfordultak Kiszomboron. Az útvesztő vonzóvá tette településünket, hiszen a különféle helyekről érkező látogatók száma meghaladta a 3000 főt. Úgy is fogalmazhatok, hogy nemzetközi volt e fesztivál. Mindezt a vendégkönyv lapjait olvasgatva tapasztaltam. Ha már megemlítettem a vendégkönyvet, akkor most néhány emlékezetes bejegyzést osztok meg önökkel, hiszen ezekből is képet kaphatunk a fesztiválózóknak véleményéről, hangulatáról.

Gyerekektől jöttünk ideig, nem hiba! Nagy élvezet volt
az útvesztő is, és ez a vidám, fogadó - bücsűzítő
bizottság is. Köszönjük az élményt!
Jäger Anna Jäger Virág Bernadett Jäger Mária

Thanks for the great trip! That was very cool!
Nagyon szépen köszönöm a kalandot, tök jó volt! Majd vissza jövök.
Minden jót!
Nealy elder Colorado-ból

Útként - belsőre

Nagyfaluhoz érkeztek
megfordultak lepkésűk
balra jobbra jobbra balra
Sokak között több utca
a híjat utca 2. szűke
tapsikar és nagy nagy
Vendégházba utolsó sor
pogácsát mindenki mikor a kislányra apátok
Isten veled Kiszombor csúszli pecs. abból
E sorok irai elhagyatott sok sikert a csoportnak

Kiszombor 2012.07.19. 2025

Engedjék meg, hogy a látogatók nevében én is beírjak az útvesztő vendégeknyvébe.

Kedves Lelkes Hagyományápolók! Kedves Kiss Mária Hortensia Honismereti Körösök!

Köszönjük a szép élményeket, s várjuk, hogy jövőre is együtt kukoricázzunk. A látogatók ajándéka a sok-sok emlékezetes, csodás napért egy bibliai idézet.

„A jó ember az ő szívének jó kincséből hoz elő jót.”

Vízhányó Mária

Ennyien még talán sosem voltunk

Kiszombori Közösségi Napok

Tizennégy évig rendezte szeptemberben falünnepét Kiszombor. Az őszi dátum úgy tűnt az utóbbi években elég változékony időjárást hozott, ezért úgy döntött a képviselő-testület, hogy 2011-ben nyári időpontban, július utolsó hétvégéjén rendezi a legnagyobb szabadtéri rendezvényét. Neve közösségi napokra változott, mely azt hivatott szimbolizálni, hogy a község teljes közösségét megszólítja, megmozgatja, saját csoportjaink örömtáncát, örömenéjét láthatjuk, hallhatjuk. Már a 2011. évi rendezvény is ennek jegyében zajlott.

A 2012. évi közösségi napok szervezését egy pályázat, méghozzá az MVH LEADER programjának, a makói Maros-völgyi LEADER Egyesület által kiírt felhívása segítette, mely lehetőséget biztosított olyan rendezvény szervezésére, melyben kiemelt szerepet kapott a lovassport, a lovas élet is.

Az önkormányzat által benyújtott pályázat sikerének köszönhetően 2 588 600 forint támogatást kapott a rendezvény, melyből igazán tartalmas eseményt lehetett szervezni.

A Kiszombori Közösség Napok megnyitójára pénteken a kora esti órákban került sor a főtéri zászlófelvonással, amit az ünnepélyes megnyitó követett a művelődési házban. Itt Szegvári Ernőné polgármester mondott köszöntőbeszédet és adott át önkormányzati elismerő oklevelet Barna Gyuláné Gyöngyi nének gyémántdiplomájának átvetele alkalmából.

Barna Gyuláné Szabó Gyöngyike Etelka, mindenki szeretett Gyöngyike „óvó nénije”, immáron településünk gyémántdiplomás óvodapedagógusa lett. Kunszentmártonban született 1934-ben. A Gyomai Állami Óvónőképzőben 1952-ben szerzett óvónői képesítésről oklevelet. Ezt követően állt munkába a Kiszombori Állami Napköziotthonos Óvodában. Példás és lelkiismeretes munkája elismeréseként 1961. óta általános vezetői helyettesi feladatokat látott el.

Szakmai munkája, gyermekszeretete és a község életében folytatott aktív közreműködése elismeréseként 1986. június 1-jén MINISZTERI DÍCSÉRETBEN részesült. Első és egyben egyetlen munkahelyéről, a Kiszombori Állami Napköziotthonos Óvodából 39 évi munkaviszony után 1990-ben vonult nyugdíjba. Több évtizedes, áldozatos munkájáért nyugállományba vonulásakor PEDAGÓGUS SZOLGÁLATI EMLÉKÉREM kitüntetést vehetett át.

Gyöngyike néni hosszú kiszombori pályafutása alatt nemzedékek nőttek fel, féltő gondnal, nagy szakmai tudással kísérte a gondjaira bízott kicsik óvodai napjait, készítette fel az iskolára őket.

Óvónői oklevelét 60 éve vehette át a Gyomai Állami Óvónőképzőben. Ennek emlékére a felsőoktatásról szóló törvény alapján a jogutód intézmény vezetője gyémántdiplomát adományoz neki. Községünk elismerő oklevéllel köszöntötte Barna Gyuláné Gyöngyikét óvónői oklevele 60. évfordulója alkalmából életpályája elismeréseként.

A megnyitót követően Kis Zombor anno... címmel Borsi Sándor szobrászművész rajzaiból nyílt kiállítás. Rendhagyóságát, különlegességét az adta, hogy Borsi Sándor rajzainak nagy része olyan kiszombori épületeket, életképeket jelenített meg, melyek már nem állnak, és az élethelyzetek úgy nem történhettek meg a múltban. Egy izgalmas, elgondolkodtató, emlékbresztő vizuális és virtuális kiránduláson vehettek részt a kiállítás látogatói.

A pénteki napot a közösség tüzének meggyújtása zárta a főtéren, ahol közös körtáncsal és nagyon vidám hangulattal vette kezdetét a hétvégi programsorozat.

A forró nyárra tekintettel a színpadi produkciók délután négytől kezdődtek mindkét napon. Addig - lehetőleg hűs, árnyékos helyeken - különböző kiegészítő rendezvényhelyszíneket lehetett látogatni. A Helytörténeti Gyűjtemény pincéjében borozót, a templomkertben játszóházat.

A színpadot helyi néptáncosaink avatták fel a szokásos sikert aratva. A hangulat nem lankadt, sőt, a Children Of Distance együttes rengeteg fiatalot mozgatott meg a színpad előtt zenéjével. A kiszombori Nyári Rolandot tagjai között tudó együttes sikert sikerre halmozva két országos díjat is elnyert idén: a VIVA Comet Év együttese és a Bravo újság díját. Büszkéek lehetünk rá, hogy falunk szülötte kitartó munkával ilyen sikereket ért el, és ha figyeljük őket, láthatjuk, hogy messze nem járták még be sikerük ívét.

Egy ifjú, egzotikus popcsillag Hien is színpadunkra lépett. Őt a Megasztár produkcióból ismerhetjük. Igazi dívává fejlődött a tehetségkutatóban még gyerek előadó. Üdítő látvány és szimpatikus személyiség volt a közönség legnagyobb öröme.

Minden bizonnyal a faluünnepek történetének egyik legemlékezetesebb másfél órája következett. A rock fáradhatatlan elefántjai a Karthago együttes tagjai kápráztatták el a rekordszámú közönséget. Mindent beleadva, hihetetlen odaadással és energiával hozták a maximumot, amit a közönség hatalmas ovációval és hálával fogadott. Ritkán van szerencsénk ennyire őszinte, baráti és egyben profi zenekart közönségünkben vendégül látni. Sokáig fogunk emlékezni rájuk!

A Karthago által feltüzelt közönség az utcabálon vezethette le energiáit a Traubi együttes zenéjével.

Vasárnap korán reggel - a maratoni utcabál ellenére - már sportfelszerelésben voltak a legelszántabbak. Igazán tartalmas sportos délelőtt kezdődött reggel 9 órától. A szokásos labdarúgó csapatok, baráti társaságok - öregfiúk, amatőr bajnokság - nagy élvezettel rúgták a bőrt. Újdonság volt a nyílt kategóriás csapatok tornája. Ők is jól érezték magukat.

A tavalyi nagysikerű Kiszombori kalandtúra természetesen nem maradhatott ki, kilenc csapat vette a hátára a falut, és járták körbe az akadályverseny helyszíneit. A focimeccsek alapzaja mellett zajlott a sakkverseny, melynek résztvevői annyira tudnak koncentrálni, mintha síri csend venné körül őket.

A Vályogos-tó partján természetesen idén is volt horgászverseny, a Vályogos Bajnoka versenysorozat részeként.

A délelőtti mérkőzéseket délután 4 órakor a lovassport parádé váltotta. Gyors helyszínátrendezés után a lovasok és lovaik vették át a terepet. Láthattunk díjugratást, voltizs bemutatót (lovas torna), csikóst, huszárokat. Az eseményt hivatásos lovasgazda narrálta, így mindent megtudhattunk a látottakról.

A főtéri színpadon Lugi nyitotta a fellépők sorát talpbizsergető mulatós ritmusokkal. A kiszombori Roma Nemzetiségi Önkormányzat által támogatott produkció után egy fiatal operetténekes páros lépett színpadra, a Randevű duó. Műsorukat, egyben a közösségi napok utolsó napjának programját félbeszakította egy hirtelen jött vihar, ami megmutatta azt is, hogy a faluünnep nyári időpontja milyen veszélyeket rejt magában. A szélvihart követő eső sajnos ellehetetlenítette, hogy a hátralévő produkciók bemutatkozhasanak, így nem tudtak fellépni a Nótafák és a Fürgelábak táncsoport, illetve a finálénak szánt nagyszabású néptáncprodukció sem. Őt csoport érkezett külföldről Kiszomborra, Lengyelországból kettő, Spanyolországból (Baszk csoport), Szlovákiából és Törökországból. A vihar sajnos elmosta a technikát, a helyszínt és a közönséget is.

Mindent összevetve nagyon nívós, élvezhető faluünnepünk volt 2012-ben. Az önkormányzat és nagyon sok segítő közös erőfeszítése és munkája volt az a rendezvény is, mely megmutatja, hogy Kiszombor közössége erős, összetartó és nagyon szereti jól érezni magát. Hajrá Kiszombor!

a szervezők nevében Nagy Lőrinc

Mondeoó találkozó és Vályogos Bajnoka

Események a Válykoson

A Kiszombori Községi Napok részeként szombaton került megrendezésre a Mondeos találkozó a Vályogos-tó partján. Ragyogó időben 27 autó sorakozott fel a vízparton. A nagyon finom ebéd után a beszélgetés és az autós felvonulása volt a fő szerep. Négy óra előtt sűrű tömött sorokban felvonultak a Mondeok zászlókkal, dudálva a kiszombori főtéren. A Makót érintő konvojozás után a nagy sikerrel végigjárt kukorica-útvesztőben kötöttek ki a sofőrök.

A jó hangulatú találkozó a késő esti órákban ért véget, és mindenki kifejezte határozott szándékát a jövő évi találkozásra is.

Vasárnap a hagyományos Kiszombori Vályogos Bajnoka horgászverseny II. fordulója került 19. alkalommal megrendezésre a Vályogos partján. Idén kisebb érdeklődés kísérte a rendezvényt, talán a sűrű programkínálat miatt.

A versenyen a következő eredmények születtek:

Ifjúsági kategória:

- I. Balla László 2010 g
- II. Glang Flórián 1960 g
- III. Pásztor Dominik és Nacs Dániel 730 g

Női kategória:

- I. Dömösi Ferencné 4600 g
- II. Horváth Gabriella 1240 g
- III. Kádár Gabriella 620 g

Felnőtt kategória:

- I. Szekeres Zsolt 4870 g
- II. Frankó Zoltán 2920 g
- III. Tanács István 2530 g

Csapat:

- I. Szekta 8780 g
- II. Haleszi Gidák 1320 g
- III. Harcsa 710 g

A Vályogos Bajnoka 2012. évben Szekeres Zsolt lett 28120 grammos teljesítménnyel.

Kisfügedi László

IV -ik kiszombori íjásztalálkozó

Negyedik alkalommal került megrendezésre a Pusztai Tüzeinek Őrzői Kiszombori Hagyományőrző Egyesület szervezésében az őseink szokásait felelevenítő íjásztalálkozó. Kiszombor külterületén, a Veszeli tanyaként is ismert magánterületen zajlottak az események.

Péntek délután vette kezdetét az új ünnepe egy ős névadó szertartással, ami nyílt volt, minden érdeklődőt szívesen fogadtunk. A szertartás után lakmározás vette kezdetét nem kis odaadással.

A jurta már a délutáni órákban teljes készültséggel fogadta a fáradtabbakat és a gyerekeket. Éjszakára egy medve költözött bele, ami kizavarta a pihenni vágyókat, de ez egy másik történet.

Másnap, szombaton reggel kilenc órától hirdettük meg a nap legfontosabb eseményét, a versenyt. A Pusztai Tüzeinek Őrzői inkább a családi hangulatra és a jókedvű szórakozásra helyezte a hangsúlyt, hisz nem az íjásznak kell megfeszülnie, hanem az íjnak. A verseny örömjátszáttá alakult, mivel idén kevesebben jelentek meg, mint az elmúlt években megszokott volt. Igaz, az időpont is ellenünk játszott, de ez legyen a legnagyobb baj.

A verseny előtt fegyverszemlést és fegyverszentelést tartottunk, mert nem indulhat csatába magyar harcos anélkül, hogy az Őreg Isten áldását ne kérné.

A verseny rendben lezajlott, tényleg csak pár harcos tűnt el nyomtalanul, de ez belefér a szórásba. A legjobbak, illetve akik egyáltalán élve kerültek elő, szép, viszont haszontalan ajándékokat kaptak. Valójában senki nem ment haza üres kézzel, hiszen minden induló összeszedhette maga után a szemetet, valamint névre szóló oklevelet is kapott.

A rendezvényre természetesen az egész falut meghívtuk, azzal a céllal, hogy megismerkedjenek Őseink legkiválóbb fegyverével, a visszacsapó íjjal.

A rendezvény mindenki számára ingyenes volt, és hogy létrejöhetett, az sok jólelkű kiszombori embernek köszönhető. Köszönetet szeretnénk mondani: **Zubán Zoltánné Jutka néni**nek, mert rendelkezésünkre bocsátotta ezt a csodálatos helyet. **Sóki András**éknak, akik a hadak kezébe tányért nyomtak, **Zombori András**nak és **feleségének**, valamint segítőjüknek a nagyon finom ebédért, **Cseh István**nak és **feleségének** a támogatásért és a szénért, **Rácz Csaba** kovácmesternek a fáradságot nem ismerő munkájáért. **Balázs Zoltán**nak a hozzájárulásért, a **Maros Kara Tíz csoport**nak a jurtáért és az önzetlen segítségért, **Vajda József**nek a dokumentálásért, a **Kiss Mária Hortensia Honismereti Kör**nek a hihetetlen kisugárzásukért, és végül de nem utolsósorban **Dreher Antal**nak a fejfájásért. Mindenki másnak is köszönet, akik anyagi vagy tárgyi segítséggel járultak hozzá e jeles hétvége létrejöttéhez, de helyszűke és agyi kapacitásom hiánya miatt nem tudom őket felsorolni.

A találkozóról mindenki (nekem pár részlet kiesett) szép emlékekkel, jókedvűen távozott, sokan csak vasárnap, mert az éjszakába nyúló beszélgetés után a felállított sátrakban tértek nyugovóra. Reméljük, jövőre ugyanitt találkozhatunk egy örömjátszat erejéig.

Tóth András krónikás

Zenés Est

Szent István, államalapítónk előtt tisztelegünk

Régi hagyomány, hogy Kiszomboron 20-a előestéjén, 19-én emlékezünk államalapítónkra. Legalább nyolc éve ezt templomi zenés est szervezésével tesszük. Fellépett már a katolikus templom falai között Joó Ete zeneszerző, magán zeneiskolai növendékek, gregorián kórus, vonósnégyes, szimfonikus zenekar és még sokan mások.

Idén egy Európa-szerte ismert régizene együttest, a Sub Rosa középkori zenét játszó csoportot hívta meg az önkormányzat. A dallal kísért középkori hangszereken játszott dallamok tökéletesen csengtek a templom falai között. A korhű ruházatban fellépő öttagú csapat egy órára egészen messzi korokba, a XIII. századba repítette a közönséget, mely valljuk be, lehetett volna nagyobb is. Talán a hosszú hétvégének volt köszönhető, talán egyéb programoknak, a templomban lett volna még hely hallgatóságnak.

A jelenlévőknek különleges zenei élményben lehetett részük, amiben – ha nem is hangszeren vagy énekkel – Varga Attila plébános is szerepet kapott. Szintén ő osztotta meg ünnepi gondolatait Szent István ünnepének jegyében.

Ha Ön lemaradt az eseményről keresse meg a Sub Rosa együttes honlapját az interneten vagy keressen felvételeket a Youtube-on.

a szervezők nevében Nagy Lőrinc

IV. íjász- és jurtatalálkozó

Szeptember első hétvégén került megrendezésre a IV. pincedombi íjász- és jurtatalálkozó a Maros Kara Tíz szervezésében. A baráti társaság szállásterületére invitálta idén is a történelmi íjászat gyakorlóit, illetve az ahhoz szorosan kapcsolódó ősmagyar tudat írást nyitott érdeklődőket.

Már szokássá vált a szombati íjászmegmérettetés előestéjén a táborépítés, a közös jurtaállítás, a vidéki vendégek fogadása, hogy az éjszakába nyúló sokrétű beszélgetések, a tűz és a kör erősítsék és megalapozzák a másnapi íjászatot. Az íjászokat a Kiss Mária Hortensia Honismereti Kör tagjai kísérték a 1,5-2 km-es útvonalon, a Maros árterén és a pincedombi kertek között lévő szabad területeken elhelyezett 13 cél leküzdése során, ami az idén is hosszúra nyúlt, de a megmérettetés sikeres teljesítésének érzésével térhettek vissza, és fogyaszthatták el Bán István gazdag paprikását. A legeredményesebben teljesítők kézi készítésű ajándékokat és a VGM MAGÉP Gépgyártó Kft. felajánlásait kapták elismerésként, de minden résztvevő tarisznyájába került a Zöldségcentrum Kft. makói nevezetességéből, ami igen népszerű volt ez alkalommal is, főként a távolabbról érkezettek körében.

A rendezvény látogatói bepillanthattak Rácz Csaba mobil kovácműhelyének munkafolyamataiba, de szemmel kísérhették a békéscsabai Szedlák István tarsolykészítő tevékenységét is, Jakabovics Norbert pedig fafaragásra buzdította az érdeklődőket. Aki pedig egy kis pincedombi barangolásra vágyott, vagy az íjászokat szerette volna látni a célok lövése közben, az felülhetett Vajda András és Karai János fogataira.

Zárásként a vasárnapi napon is lehetett még a célokra lőni, de inkább már a búcsú hangulata uralkodott az ott lévőkön, és meleg kézfogások kíséretében elköszönve visszavárja a Maros Kara Tíz mindazokat, akiknek tetszett a rendezvény.

Maros Kara Tíz

Roncsderbi futamok

Az országos gyorsasági roncsderbi idén ismét ellátogatott Kiszomborra. A Baranyi család júliusban és szeptemberben is rendezett versenyt a Zombor-ringen.

Mindkét alkalommal megfelelő időjárás volt egy ideig, az első verseny végén hatalmas erejű szélvihar keletkezett, ami egy szerelő futam és az eredményhirdetés rovására ment, de a későbbiekben pótolták. A pálya minősége és nyomvonala minden versenyzőnek tetszett, a hangulat kiváló volt, a verseny szervezése tökéletes és a versenyzők létszáma is elegendő volt ahhoz, hogy izgalmas futamokat láthassanak a nézők.

Roncsderbi mellett betétfutamként Ladacross versenyeket is láthattak a kilátogatók. A ladások többsége környékbeli, és ők is elégedettek voltak mind a pályával, mind a szervezéssel.

A versenyzők és természetesen a látogatók örömeire vizespólovversenyt is rendeztek, ami izgalmas és természetesen izgató látvány volt főleg a férfiaknak. Akit esetleg nem érdekelt ez a dolog –amit kétek- annak 3D-s RC repülő és aikidobemutatót is tartottak a nap folyamán.

A Baranyi testvérekről tudni kell, hogy mind a három fiú egy kategóriában versenyez egymás ellen. Sándor, aki még esélyes a bajnoki címre, az első versenyen második helyen ért célba, míg az utóbbit megnyerte remek és izgalmas futamok után.

Attila legutóbb a dobogó harmadik fokára állhatott fel, aminek köszönhetően ő a bajnoki harmadik helyen is zárhatja ezt az évet.

István is ügyesen és sikeresen versenyzett mind a két alkalommal. Jelenleg a bajnokságban a hatodik helyen áll.

Környékbeli versenyzők is sikeresek a roncsderbiben. A makói Molnár Tibor is a széria géposztályban versenyez, mint a Baranyi testvérek. Ez idáig ő vezeti a bajnokságot, de egy verseny még hátra van, ahol még bármi előfordulhat, hisz ez egy technikai sportág.

Nagy kategóriában két apátfalvi versenyző is dobogós helyen áll jelenleg. Gabnai Győző az első versenyen harmadik helyen ért célba. Jelenleg a bajnokságban is a harmadik helyen van. Tisza Péter mind a két alkalommal második helyen végzett, és a bajnokságban is a második helyen áll. A makói Dömösi Róbert mind a kétszer első helyen végzett, ami azt jelenti, hogy jelenleg ő vezeti a bajnokságot, de egy verseny még hátra van, ahol minden eldől. Jövőt tekintve a Zombor-ringre? Mindennél jobb futamok, minél több versenyző, minél nagyobb hangulat, jó szervezés, tökéletes pálya és remek versenyzés. Mindezt a Baranyi család szervezésében, jövőre ugyanígy ugyanezekkor.

Andika

Kiszombor Nagyközség Önkormányzatának képviselő-testülete augusztusi ülésén határozatban, az alábbi formában fejezte ki köszönetét a Kiszombori Nyári Fesztivál szervezőinek, segítőinek, támogatóinak:

Kiszombor Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete ezúton fejezi ki elismerését és köszönetét mindazoknak, akik - mint rendezők, szervezők, résztvevők - részesei voltak a 2012. évi Kiszombori Nyári Fesztivál rendezvényeinek és a kiemelkedően színvonalas programokkal hozzájárultak a település lakói nyári szórakoztatásához, a szabadidő tartalmas eltöltéséhez.

KÖZHÍRRÉ TÉTETIK

KÖZLEMÉNY

Magyarországon 2012 őszén a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) és az Európai Unió Statisztikai Hivatala (EUROSTAT) együttműködési megállapodásának megfelelően kerül sor az **Európai egészség és társadalmi részvétel (TÁRS-) felmérésre**. Az adatgyűjtést a KSH végzi, az Eurostat előírásai alapján. **A felmérés elsősorban az európai uniós adatigényeket és a közösségi szociálpolitikai döntések megalapozását szolgálja, ezért az országok nagy többségében azonos időpontban, egységes előírások szerint hajtják végre.**

Az adatfelvétel az emberek többsége számára bármikor elérhető társadalmi részvételi lehetőségeket, tevékenységeket vizsgálja. A TÁRS-felmérés elsősorban az egészségi problémákkal és sérüléssel, fogyatékossággal élők társadalmi akadályozottságát kutatja, összehasonlítva egészséges társaik lehetőségeivel.

Magyarországon a TÁRS-felmérés 530 településen, a 15 éves és idősebb, magánháztartásokban élő lakosság körében, 10 893 fő megkérdezésével zajlik

2012. szeptember 15. és október 31. között.

A sorszámozott igazolvánnyal rendelkező kérdezőbiztosok a fenti időszakban keresik fel a véletlen mintavétellel kiválasztott személyeket, és kérdőívet töltenek ki az egészségi állapotukról, a társadalmi részvételi lehetőségeikről, a munkavállalásról, tanulásról, közlekedésről, szórakozásról, társas kapcsolatokról és életkörülményeikről. A kérdőív vizsgálja azokat az akadályokat, amelyekkel az emberek a társadalmilag szokásos tevékenységeik során szembesülhetnek. A válaszadók többségét hordozható számítógép (laptop) segítségével kérdezik ki, mások hagyományos, papír kérdőíven válaszolhatnak. A válaszadás önkéntes.

A felmérés során gyűjtött adatokat a KSH az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) és a statisztikáról szóló 1993. XLVI. törvény (Stt.) előírásainak szigorú betartásával kezeli, csak statisztikai célra használja fel, név és cím nélkül, az egyéni azonosítást kizáró módon.

A felmérés megkezdése előtt a mintába bekerült személyeknek tájékoztató levelet küldünk.

KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL

Kedves Kiszomboriak!

Megújult könyvtárunk falai dekorálásra várnak. Kérünk minden kiszombori kézművest, hogy felajánlott munkáikkal segítsenek színesíteni helyiségeinket.

Célunk, hogy minden kedves látogatónk megcsodálhassa a kreatív kiszombori kezek munkáját.

Felajánlásait várjuk minden hétköznap: H. 13-17 óráig K.-P. 8-17 óráig

Ezúton szeretnénk megköszönni az eddigi felajánlásokat.

Adományozók: Borsi Sándor, Papp Mária, Kelemenné Goldis Julianna, Sinka Lajosné, Lőrincz Mária Magdolna, Martonosi Szabolcs, Ady Endre Művelődési Ház.

a könyvtár dolgozó

Köszönjük

Kiszombor Polgármesteri Hivatalában rendszeresen a kettős állampolgárság megszerzésének állampolgársági eskürendezvényei, ahol állandó, lelkes közreműködők az alábbi fiatalok:

Iskolaidőben: Horonitz Fanni, Pap Nóra, Horváth Enikő, Matuszka Melitta, Matuszka Eszter, Sárközi Fanni, Vincze Daniella, Dinnyés Noémi, Süli Panna.

Rend Örs őszi, iskolakezdő gondolatai

A nyári szabadság után csak nemrég kezdtem újra dolgozni, és bizony a nagy reggeli lustálkodások után még nehezemre esik a korán kelés. Gondolom, a legtöbben Ti is így vagytok ezzel, de itt a szeptember, és vele együtt az óvoda- és iskolakezdés. Én ugyan már rég kijártam a rendőriskolát, de tudom, hogy ilyenkor nem könnyű visszarázódni a régi rendbe. Éppen ezért néhány jó tanáccsal, hasznos tudnivalóval szeretném segíteni a tanévkezdést.

Kezdjük a közlekedéssel...

Sok szó esik arról, hogy a közlekedési szabályok a gyalogosokra és a kerékpárosokra is egyaránt vonatkoznak. Remélem, Ti is ismeritek ezeket a szabályokat! Ha nem, ajánlatos megismerni őket, szüleitek biztosan segítenek ebben, de tőlem is kérdezhetek bátran! És ha már szülők... Javaslom nekik, hogy az egyedül (is) közlekedő kisebb gyermekek esetében jelöljék ki a legbiztonságosabb útvonalakat, és ezeket - a lehetséges veszélyforrásokat megbeszélve - még a tanévkezdés előtt akár többször is járják végig a kicsikkel.

Hogy kedvenc tárgyaink továbbra is a mi kedvenceink legyenek...

Megértem, ha szeretnétek megmutatni a többieknek, milyen játékot, mobilt, iPodot, fényképezőgépet... kaptatok. Hogy ezeknek a dolgoknak minél tovább örülhessetek, vigyázzatok rájuk, ha nem muszáj, ne vigyétek el az iskolába, játszótérre. Ha mégis magatokkal viszitek, ne hagyjátok őrizetlenül értékesebb dolgaitokat. Ha van a suliban zárható szekrény, használjátok, így nem kell majd azon szomorkodni, hogy elvesznek vagy ellopják őket.

Utcán, tömegközlekedési eszközökön (buszon, villamoson, trolin) figyeljete a táskátokra. Zsebbe vagy hátizsák külső rekeszébe ne tegyetek telefont, pénzt, igazolványokat, azokat biztonságos helyen (például a táska belső rekeszében) tartsátok.

Ami még fontos lehet...

Ha úgy érzitek, segítségre van szükségetek, forduljatok egy olyan felnőttökhöz, akiben megbíztok, vagy szóljatok társaitoknak. Ahhoz, hogy biztonságban érezzétek magatokat, fontos azoknak a telefonszámoknak az ismerete is, amelyeken keresztül segítséget kérhettek.

Ismételjük át együtt:

A rendőrség a 107-es, a mentők a 104-es, a tűzoltók a 105-ös, a központi segélyhívó (mindhárom esetben hívható) a 112-es számon érhető el. Munkatársaimmal többféle, pénztárcába, tolltartóba is behelyezhető Bárka kártyát készítettünk, amelyek más hasznos információkat is tartalmaznak.

Ha érdekel benneteket a munkánk, és játszani is szerettek, látogassatok el www.bulisbiztonsag.hu oldalunkra, ahol sok érdekes témáról olvashattok!

Vigyázzatok magatokra! Vigyázzatok egymásra!

Rend Örs

CIVIL HÍREK

A Kiss Mária Hortensia Honismereti Kör az idén megkapta az **Országos Honismereti Szövetség kitüntető Emléklapját** munkája elismeréseként.

Kiszombor Nagyközség Önkormányzata szintén köszönetét fejezi ki a civil szervezet áldozatos és fáradhatatlan munkájáért és további hasonló lelkesedést és lendületet kíván munkájukhoz.

Kiszombor Nagyközség Önkormányzata

A HONISMERETI KÖR HÍREI

Badicsné Szikszai Zsuzsanna az idén megkapta az **Országos Honismereti Szövetség kitüntető Emléklapját** munkája elismeréseként. A honismereti kör tagjai szívből gratulálnak Zsuzsinak.

Búcsú az útvesztőtől, a barangolóktól

Nos, vége lett, lefűjtük. Az utolsó látogatóknál megszólalt a kürt, megajándékoztuk őket apróságokkal, és kitettük a Magánterület táblát.

Már egy héttel zárás előtt kérdeztük magunktól, egymástól: mit fogunk csinálni, ha vége lesz? Pár nap múlva visszahúzott a szívünk „a tett színhelyére”, nosztalgiaztunk kicsit.

Komoly, egy-két hónapos munka áll mögöttünk, rengeteg ténykedés, programok, izgalom, feszültség, de temérdek sok vidámság, kacagások, együttlét, sütések, vendéglátás...

A nagyszámú, több mint háromszáz látogatószám azt jelzi, hogy jó az, amit csinálunk, és ez nagy-nagy megerősítés nekünk, a kör tagjainak és pártolóinak. Erőt ad a további munkához, újabb tervek kovácsolásához.

Mindenekelőtt megköszönjük támogatóinknak, hogy kitartanak mellettünk, nélkülük sokkal nehezebb lenne. És természetesen mindazoknak, akik jelenlétükkel, adománybelépőjükkel hozzájárulnak további hagyományápoló tevékenységünk folytatásához.

Az útvesztőben dolgozók - tagjaink, pártolóink, önkénteseink - most az idén különösen példát mutattak arra, hogy lehet egy kis csapatnak, közösségnek szinte egy emberként, vidáman másokért dolgozni. Köszönöm ezt mindenkinek.

Ténykedéseinket, programjainkat nyomon követhetik a Facebookon a továbbiakban is, illetve a kzhonismeretikor.hu oldalunkon. És szívesen látunk mindenkit valamennyi rendezvényünkön.

A következő évre minden vendégünknek, támogatóknak sikerekben, egészségben gazdag évet kívánok.

Találkozunk jövőre ugyanitt, ill. kicsit arrébb!

Endrész Erzsébet

A Kiss Mária Hortensia Honismereti Kör tagjaként 2012-ben üzemeltették a kukorica-útvesztőt:

Endrész Erzsébet, Nagy Lőrinc, Badicsné Szikszai Zsuzsanna, Balázs Zoltán, Tenczer Szilvia, Maszarovits Péterné, Balázs Lászlóné, Kovács Jánosné, Hegedűsné Bellik Klára, Zubán Zoltánné, Süliné Rácz Emőke, Csepkó Gábor, Engler Magdolna, Papdi Mihályné, Cseh Istvánné, Kőrösi Julianna, Jankó Istvánné, Makra Jánosné, Farkas Lászlóné, Terzin Józsefné, Nagy Katalin, Szőke Istvánné, Sóki Andrásné.

Pártoló tagjaink, önkénteseink:

Balázs Ferenc, Balázs Tibor, Kolozsi Helga, Kelemenné Goldis Julianna, Badics Mátyás, Badics Pál, Németh Arnold, Csepkó Márk, Fejes Roland, Horváth Ákos, Moldován

Attila, Borsi Sándor, Szalmáné Horváth Márta, Vízhányó Mária Ágnes, Sarnyai Anikó, Süli Katalin, Tenczerné Kasza Mária, Schererné Makra Hajnalka, Duruczné Ocskó Edit, Németh János, Némethné Koczka Gabriella, Csizmadia Imréné, Moldován Orsolya, Gera Pál, Kovács Györgyné, Kajti Imréné, Szécsi Barna, Frank Jánosné.

Támogatóink, segítőink:

Kenyeres Sándor, Badics István, Majorosné László Edit, Szalma László, Tóth András, Pusztai Zoltán, dr. Fekete Gyöngyi, Biczok Norbert, Apáti-Nagy Lajos, Fejes Zoltán, Szűcs József, Szegvári Ernőné, Pósa János, Kovács István, Borsiné Engi Katalin, Simonné Bakaity Gabriella, Szirbik Imre, Igaz József, Szabó István, Szabóné Uracs Ildikó, Papp László, Juhász Gábor, Zombori Dezső, Pósa László, Száz Mihályné, Balogh Róbert, Horváth Tamás.

Kiszombor Nagyközségi Önkormányzat, Makói Mozaik, Rádió 88, Városi Televízió Makó, Szeredi Kft., Gabnai Gábor, Ice Rádió, Gabonakutató Nonprofit Kft., Dénesmajor Kiszombor, Maros-parti Veterán Autós Motoros Közhasznú Sportegyesület, photomoldovan.hu, y2.hu, Egészségmegőrző Központ – Tápé, Pick Söröző és Étterem, Marosszögi Egyetértés Vadásztársaság, Annus és Fia Kft., Rónay-kúria, Maros Kara Tíz, Pusztai Tűznek Őrzői, Kiszombori Szabadidős és Természetbarát Sport Egyesület, PusztaiSolar Makó, Kiszombori Sporthorgász Egyesület, Roncsderbi, Tourinform Makó, Szalay-lovastanya, Baranyi Sándor, Baranyi család, Edit virágüzlet, Szőnyi Rudolf – Infúzió söröző, Takács Tibor, Tó- Party Panoráma Panzió, IH Rendezvényközpont – Szeged, MAROS Mix, Lilaakác Panzió, a kiszombori rendőrőrs és határrendészet dolgozói.

Köszönjük. Endrész Erzsébet

Életünk része, a kukorica-útvesztő

E történet hiteles, jómagam éltem át.

Bár réges-régen történt, és a kezdetek a múlt mocsarának nyirkos kódéba vesznek, ha emlékezetem nem csal, Krisztus után a 2004. év csodaszép tavaszának egyik napján, amidőn a fecskék már itt voltak, de a gólyák még nem, de az biztos, hogy a pacsirta a trillájával lefújta a harmatot a füvekről. Történt, hogy Tokai Feri barátom (enyhe izgalommal a hangjában) meghívott egy pohár mézédess sörnedű elfogyasztására, és megígérte, hogy ezenközben olyan csodavilágba fogok bepillantást nyerni, amittől biztos elakad a hangom.

Kellőképpen felcsigázta az érdeklődésemet, de ismervé Ferikét, a magam testi és lelki megóvása érdekében – biztos, ami biztos - én is a hónom alá vettem néhány palack sörítalt, és bár a kísértés nagy volt, hogy magammal vigyem a mumifikált nyúlábamat is a védelmem megerősítése végett, végül is erről letettem.

Megérkezvén, Ferike rögtön a lényegre tért, és azonnal felbontott két üveg sört.

Majd beinvitált a szobájában lévő ürdüngös masinája elé (ami állítólag össze van kötve a világ összes ürdüngös masinájával), és megbökött rajta egy billentyűt, és tényleg elém tárult a csoda!

„Nagyon távoli, napnyugati, hatalmas országban néhány furfangos észjárású népek óriási kukoricatáblába utakat vágtak, amelyek szövevényében el lehet tévedni, és ide néhány dollár fejében bárki bemehet.”

Nagyon megtetszett az ötlet, hogy mi is csináljunk egy ilyet. Én rögtön fel is vettem, hogy most szeretnék vetni tengerit Kukutyinba, mintegy két és fél hektárt, talán próbáljuk itt elkezdni. Így ki is lett találva a nevünk: Kukutyini Kukorica-útvesztő.

Megkezdjük a tervezést, amihez feltétlenül szükség volt újabb két üveg sör felbontására.

Tudtuk, hogy fel kell keresnünk a bürokráciát, és ki kell váltanunk az "ipart"!

A nagy tudású városházán a kedves ügyintéző hölgyek kikerekedett szemekkel néztek ránk, majd kaptunk egy bódés-mutatványos adószámot!

Egyre jobban belevetettük magunkat a tervezésbe, méricskeltük a kukoricatáblát, Ferike bonyolult képletekkel operált, hogy túl nehéz, illetve túl könnyű ne legyen az útvesztő.

Végül elérkeztünk a megvalósításhoz, és ehhez a lehető legmodernebb eszközöket vetettünk be. Mindez állt egy milliméterpapírra megrajzolt tervből, egy ceruzából, mérőszalagból, valamint két darab mágikus kapából!

Vágtuk a tengerit hét nap, hét éjszaka. Néha úgy éreztük magunkat, mint a korai felfedezők, akik átvágták magukat egy bozótvágó késsel Borneó szigetének dzsungelén, de azt is hosszában.

De nem adtuk fel, még akkor sem, mikor elmondtuk néhány embernek, hogy mit csinálunk, és ők együttérzően megpaskolták a vállunkat, majd javasolták, hogy ha alkalomadtán Makón járunk, feltétlen menjünk el a pszichiátriára, és nézzük meg magunkat!

Akadnak szép számmal, akik segítettek is nekünk. Rokonok, barátok, és különös módon, Ferencszállás lakói.

Bár ők is mosolyogtak rajtunk, de azért támogattak mindenben. A következő években adták a területet, a villanyáramot, levágták az út mentén a gázt, kitehették az útbaigazító tábláinkat.

De a legnagyobb támogatást az adta meg, amikor megnyitottuk az útvesztőt, és vártuk az első vendégeket, Ferike elé állt a kislánya, Renáta, és csilingelő hangon azt mondta, hogy köszöni, hogy az ő apukája ilyen nagyszerű játékot csinált neki, és ezért nagyon büszke rá.

E röpke érzelmős részért elnézést kérek, de örültünk minden pozitív megnyilvánulásnak, ami felénk áradt.

Tele voltunk ötletekkel, amivel próbáltuk színesíteni az útvesztőnket. Minden évben növekedett a vendégek létszáma. Jöttek a világ minden pontjából, napkeletről és napnyugatról, valamint kicsiny hazánk minden szegletéből.

Nevettek, ájuldoztak, dicsértek bennünket, és fogadkoztak, hogy jövőre is eljönnek.

Nekünk mindezért nagyon sokat kellett dolgozni, és hogy minden úgy menjen, ahogy elképzeltük. Ez viszont már a többi feladatunk rovására ment: a család, a munkahelyünk mellett egyre nehezebben tudtuk működtetni az útvesztőt.

S mivel tudtuk, hogy nem ebből fogunk megélni, választanunk kellett!

Négy év után, tele büszkeséggel, ami az alkotás öröméből fakadt, hisz megcsináltuk az ország legnagyobb figurális útvesztőjét, úgy döntöttünk, hogy befejezzük.

2008-ban nem készült útvesztő.

Bár továbbra is nagyon foglalkoztatott bennünket, és nem akartuk hagyni, hogy az a sok tapasztalat, kapcsolat, ami kialakult, veszendőbe menjen.

Abban bízunk, hogy valakinek át tudjuk adni ezeket, és valami nemes célra fel tudja használni.

Természetesen nem sokat kellett keresgélni, mert itt helyben működött a Kiss Mária Hortensia Honismereti Kör, melynek szó szerint, oszlopos tagja vagyok magam is. Hosszas megbeszélés után megegyezés született: a tagok vállalták a nem kevés munkát a nemes cél érdekében. És mi megígértük, hogy minden segítséget megadunk, és a kör működteti tovább. Az egyesület pedig az adománybelépők összegéből tudja majd hagyományörző tevékenységét folytatni a közösség, a falu lakossága részére.

A következő évben már közösen vágtunk bele a nagy kalandba. A tematika úgy módosult, hogy az útvesztőbe belevágott központi figura valamilyen formában kötődjön Kiszomborhoz és környékéhez, hisz a honismereti kör egyik feladata községünk történetének, hagyományainak megismertetése. Az útvesztőbe ellátogatóknak is be akarjuk mutatni Kiszombort, szűkebb hazánkat, valamint a szomszédos településeket, ezt a térséget. És picit kis játékkal ezeket az információkat eltegyék emlékébe.

2009-től a következő figurákat vágtuk ki: bölény, Kiszombor címeréből, griffmadár, a nagyszentmiklósi aranykincslelet egyik motívuma, a Ford T-modell, és az idei évben településünk legértékesebb műemléke, a 13. század elején épült körtemplom, a Rotunda.

Sajnos Tokai Ferike egyéb elfoglaltságai miatt az ez évi útvesztő tervezésében már nem tudott segíteni, de sikerült találni egy fiatalembert Badics Mátyás személyében, aki vállalta és megtervezte a rotundás útvesztőt. És az idén még többen találták jónak ezt a „játékot”, és csatlakoztak hozzánk, segítve bennünket. Úgy gondolom, hogy első nekifutásra egész jó lett, és a visszatérő vendégek szerint is jól lehet benne szórakozni.

Negyedik évben szervezi az egyesület ezt a csodás programot.

24 fős tagság, 30 fő pártoló taggal végzi a tényleges munkát, valamint több tucat magánszemély, cég, vállalkozás állt mellénk, és mindenben, amiben tud, segít bennünket községünk Önkormányzata.

Csodálatos összefogás alakult ki, amire méltán lehet büszke minden szervező, illetve Kiszombor közössége!

Eddigi életem folyamán még sohasem tapasztaltam a faluban ilyen nagyságrendű közös tenni akarást. Mindazoknak, akik az elmúlt sikeres, tartalmas, küzdelmes 8 évben részt vállaltak, segítettek, támogattak bármi módon, nagy-nagy köszönetet mondunk. Köszönjük, és ígérjük, ha erőnk engedi, lehetőségeink továbbra is meglesznek, folytatjuk.
Balázs Zoltán

Csigacsináló esték

A honismereti kör október folyamán újra indítja a csigacsináló esték rendezvényét, ill. kosárkötő tanfolyam is indul érdeklődők számára. Informálódni a Facebook-on és a művelődési házban lehet.

Honismereti kirándulás

Október 20-21-én a Kiss Mária Hortensia Honismereti Kör kirándulást szervez az Őrségbe. Csatlakozni még lehet néhány hely erejéig. Érdeklődni a 06 30 499 86 86-os telefonszámon lehet.

A Helytörténeti Gyűjteményt adományaikkal gyarapították: Zubán Ágnes, Baranyi Csaba, Litsauer Gábor. Köszönjük.

Emeletes magtár - a nyáron a honismereti kör, a Galamb József Szakiskola és a zombori önkormányzat összefogásával megújult az emeletes magtár három oszlopa.

Írászat a Pusztai Tűzének Őrzői Egyesületnél

Maros Kara Tíz

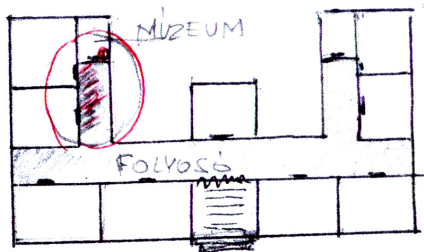
Hagymatikum – látogatás

A Szent István-szobor rejtélye

„Zombor eltűnt szobrai” címmel jelent meg a Kiszombori Híradó 2011./5. számában Borsi Sándor tanár úr tollából egy írás.

Többek között egy Szent István-szobor is eltűnt községünkben. Már régóta közzé akartam tenni az eltűnés történetét. A szobor megvan. Arról a szoborról van szó, amely a templomkertben állt a plébánia előtt. Most az eredeti talapzaton egy vaskereszt van.

A teljesség kedvéért, néhány mondattal az 1945-ös évekre mennék vissza. Édesapám a Don-kanyarból sebesülten tért haza. A községtől segítségképpen családunk a Móricz utcai iskolában iskolaszolgai állást kapott, mely fűtés, takarítás és egyéb munkákból állt. Az iskola jobb szárnyán laktunk ideiglenesen. Gyerekként jól ismertem az iskola minden zugát. gyakran felmentem az iskola akkor még meglévő, szép, ablakos tornyába, ahonnan a falu látképében gyönyörködtem.

Az iskola bal szárnyában, a folyosó végén valóban volt egy múzeum, ahová a keresett Szent István-szobrot Kleitsch plébános megőrzésre elhelyeztette. Az iskola múzeumában régi fegyverek és egyéb régiségek között ez a szobor is az ajtó mellett a jobb sarokban állt.

Első osztályos voltam az 1946-47-es tanévben és szemtanúja a szobor eltűntetésének. Az iskola a háború után némi felújításra szorult. Így került sor a folyosó téglaburkolatának a felszedésére is.

A munkások feltehetően felsőbb utasítára a Szent István-szobrot a múzeumból kihozták és a folyosó földjébe törőten belefektették. Föld került rá és arra a folyosó betonja. Engem elküldtek a szobor betemetésétől, de így is eleget láttam.

Végül is kiszombor feltehetően legrégebbi Szent István-szobra, mely az 1800-as évek végén készülhetett, közel 60 éve figyel az iskolában történeteket. Ki tudja meddig?

Tóth László

PROGRAMAJÁNLÓ

Honismereti Nap

2012. szeptember 23. (vasárnap)

A Kiss Mária Hortensia Honismereti Kör szervezésében.

Szeptember 23-án 14:00-16:30 óráig megnyílnak Kiszombor műemlékei az érdeklődő közönség előtt, és a Kiss Mária Hortensia Honismereti Kör tagsága bemutatja azokat a lakosság számára.

Látogatható lesz: a Rónay-kúria, emeletes magtár, Helytörténeti Gyűjtemény, Rotunda, a Rónay-kastély tornya.

Szeretettel hívjuk, várjuk az érdeklődőket.

A zombori Rónay család története

című könyv bemutatója

2012. szeptember 23. (vasárnap) 17:00

a Rónay-kúria étteremben

Kiszombor Nagyközség Önkormányzata és a Kiss Mária Hortensia Honismereti Kör tisztelettel meghívja Önt és kedves családját 2012. szeptember 23-án, vasárnap délután 5 órára a kiszombori Rónay-kúriába

Rónay Elemér: A zombori Rónay család története
c. kötet bemutatójára.

A kötetet ismerteti, és a társszerző-szerkesztőkkel,
Gilicz János levéltárossal és
Marosvári Attila muzeológussal

beszélget dr. Marjanucz László,
a Szegedi Tudományegyetem
tanszékvezető egyetemi docense.

A könyvbemutató díszvendégei a Rónay család Budapesten élő leszármazottai.

Várjuk kedves vendégeinket!

KÖZSZOLGÁLTATÓK ÉS KÖZINTÉZMÉNYEK ELÉRHETŐSÉGEI

Név	Nyitva tartás/ ügyfélfogadás	Elérhetőségek
Kiszombor Nagyközség Polgármesteri Hivatala Kiszombor, Nagyszentmiklósi u. 8.	Hétfő 8-16, Kedd 8-17 Kedd 16-17 építésügyi ügyfélfogadás Szerda 8-16, Csütörtök 8-16 (ügyfélmentes nap), Péntek 8-12	62/525-090 phkiszombor@vnet.hu
Dózsa György Általános Iskola	Felső tagozat Kiszombor, Óbébai u. 6.	62/525-142, ig. 62/525-140 06 70 410 66 20 kzaltisk@gmail.com
	Alsó tagozat: Kiszombor, Móricz Zsigmond u. 4	06 70 410 62 82 kzaltisk@gmail.com
Kiszombori Mikrotérség Karátson Emília Napköziotthonos Óvoda Kiszombor, József Attila u. József Attila u. 19.	Hétfő - Péntek 6-17	Tel.: /Fax: 62/297-063 kzovoda@sasip.hu
Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény <i>Alapszolgáltatási Központ</i> Kiszombor Óbébai u. 11.	Nyitva tartás folyamatos.	62/297-074 EESZI.KISZOMBOR@gmail.com
<i>Védőnői Szolgálat</i> Kiszombor, Szegedi u. 2	Hétfő-Szerda-Csütörtök-Péntek 8:30-9:30 Ónálló védőnői tanácsadás	62/297-017 vedono.kiszombor@gmail.com
<i>Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat</i> Kiszombor, Szegedi u. 2/b. (a könyvtár épületében)	Hétfő: 8:30-12:00 és 14-16 Kedd: 14-17, Szerda 8:30-12, Csüt.: 14-16 Pénteken nincs ügyfélfogadás	62/297-156 gyjsz.kiszombor@gmail.com
<i>Bölcsőde, Kiszombor, Kossuth u. 13.</i>	Hétfő - Péntek 6:30-17:00	62/297-070 kz.bolcsode@freemail.hu
<i>Fogászati ellátás</i> Kiszombor, Szegedi u. 2/c	Dr. Lázár István Hétfő 14:00 – 18:30, Kedd 8:00 – 12:30, Szerda 14:00 – 18:30, Csüt. 8:00 – 12:30, Péntek iskolafogászat.	62/297-464
	Dr. Szőnyi Magdolna: Hétfő 8 – 12:15, Kedd 14:00 – 18:30, Szerda 8- 12:15, Csüt. 14:00 – 18:30, Péntek iskolafogászat.	
Közzéti Orvosi Rendelők I. számú körzet Dr. Hegyes Ferenc Kiszombor, Szegedi u. 2.	Rendelési idő: Hétfő: 9-11 és 14:45-15:45 Kedd: 9-11 és 14:45-15:45 Szerda: 8-11 ----- Csüt.: 9-11 és 14:45-15:45 Péntek: 9-11 és 14:45-15:45 Rendelésre állási idő: Hétfő - Péntek 8-16 óráig Tel.: 06/202041857	62/297-001
II. számú körzet Dr. Kiss Katalin Kiszombor, Szegedi u. 2.	Rendelési idő: Hétfő: 9-12, Kedd: 13-16, Szerda: 9-12, Csüt.: 9-12, Péntek: Páros héten: 9-12 Páratlan héten: 13-16 Rendelésre állási idő: 8-16 óráig Ügyelet: 16 órától másnap reggel 8 óráig Telefon: 06-62/433-104 6900 Makó, Vorhand Rabbi tér 1. Életveszély-elhárítás a nap 24 órájában a Mentőszolgálat hívásával a 104-es telefonszámon.	06-62/296-706 06 20/978 53 36 kisskatalin@sasip.hu
Községi Könyvtár Kiszombor, Szegedi u. 2/b.	Hétfő: 13-17, Kedd-Péntek 8-17	62/297-012 kzkonvrtar@sasip.hu
Kiszombor Nagyközség Polgármesteri Hivatala Ady Endre Művelődési Ház Kiszombor, Szegedi u. 13.	Hétfő - Péntek 9-18, ill. rendezvényfüggő	62/297-465 aemh@vipmail.hu
eMagyarország Pont	Hétfő 11-18, Kedd - Péntek 10-18	
Gyógyszertár, Kiszombor, Szegedi u. 2/c	Hétfő - Péntek 8-16	62/297-024
Magyar Posta Kiszombor Nagyszentmiklósi u. 5.	Hétfő - Péntek 8-16, Szombat 8-12	62/297-790
Rendőrség Kiszombor Kiszombor, Régi M. u. 2	Hétfő - Péntek 8-16	62/525-020
Falugazdász: Nagy Csaba Kiszombor, Szegedi u. 13. Műv. Ház	Keddenként 8-16 óráig (március 1-jétől érvényes ügyfélfogadás)	62/297-465
Hulladékudvar Kiszombor, Óbébai út.	Szerda és péntek 8-16 óráig. Szombat: 8-12 óráig	
Tűzoltóság Makó Makó, Vorhand Rabbi tér 1.		62/510-740 segélyhívó: 105, ill. 112
Rendőrkapitányság Makó Makó, Csanád vezér tér 13.	Hétfő-Csüt.: 8-16, Péntek 8-11:30 Kapitányi fogadó óra minden hónap első hétfőjén 14-16	62/511-260 107, ill. 112
Csongrád Megyei Településtudatszasi Kft. Szeged, Városgazda sor 1.	Hétfő - Csüt.: 7-15, Péntek 7-12	62/777-114 (kiszombori ügyek) ttkft@telepulestisztasag.hu
GDF Suez Makó, Széchenyi tér 6. (rég. városháza épülete)	Szerda: 16-20, Péntek: 8-12	06 40/824-825
EDF Démász Makó, Liget u. 3.	Szerda: 12-20, csütörtök: 8-12	Mérőállás bejelentés: 06 80 828 180 Műszaki hiba bejelentés: 06 40 822 000
Nemzeti Adó és Vámhivatal Csongrád Megyei Adóigazgatósága Makó Széchenyi tér 22. (Polg. Hiv.)	Hétfő: 8-12 és 12:30-18, Kedd: nincs ügyfélfogadás Szerda: 8-12 és 12:30-15, Csüt.: 8-12, Péntek: 8-12	06 40-42-42-42 (központi, nem közvetlen szám)

KISZOMBORI HÍRADÓ Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság. Kiadja: Kiszombor Nagyközség Polgármesteri Hivatala Ady Endre Művelődési Ház. Szerkesztő: Nagy Lőrinc. e-mail: aemh@vipmail.hu. Nyomdai előkészítés: Kiszombor, Szegedi út 13.